

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

№11
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 586 sahifa,
4-noyabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyuu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Oilaning maktabgacha yoshdagi bolalar estetik tarbiyasidagi o'rni	24
<i>Abdullayeva Ma'sudaxon Abdubannayevna</i>	
Bo'lajak informatika o'qituvchilarini pedagogik faoliyatga metodik tayyorlash texnologiyalari	27
<i>Abdubannoyeva Muxlisaxon Iqboljon qizi, Abdullayev Alibek Qodiraliyevich</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida bulutli xizmatlardan foydalanish zaruriyati	30
<i>Abdullayev Alibek Qodiraliyevich, Turdaliyeva Muslimaxon Jahongir qizi</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida fortepiano chalishni o'rgatish metodikasi	34
<i>Abduvaxobova Nilufar Abdumannon qizi</i>	
Maktabda fizika fanini o'qitishda innovatsion yondashuv	38
<i>Alinazarova Mahfuza</i>	
Tasavvufdagi "komil inson" konsepsiyasining hozirgi ta'lim tizimida shaxsga yo'naltirilgan yondashuv sifatida talqini	43
<i>Aqilxonov Saidolimxon Abdurashid o'g'li</i>	
Tabiiy-ilmiy savodxonlikni shakllantirish omillari va pedagogik shart-sharoitlar	48
<i>Choriyeva Gulbaxor Shotemirovna</i>	
Robototexnika fanini o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanib mustaqil ta'limni tashkil etish	53
<i>Elmonov Sirojiddin Mamadiyarovich</i>	
Xalqaro baholash dasturlarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini baholash bo'yicha jahon tajribasi	58
<i>Ergasheva S. T.</i>	
Boshlang'ich ta'limda tabiiy fanlar orqali o'quvchilarning kognitiv salohiyatini rivojlantirish	61
<i>Eshmamatova Dilnoza Jovli qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning aqliy salohiyatini oshirishda tarbiyachi mahorati	64
<i>Karimova Gulzodaxon Marufjon qizi</i>	
Bo'lajak texnologik ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishni takomillashtirish	68
<i>Hojikarimova Gulasal Tadjaliyevna</i>	
Xorijiy talabalarga o'zbek tilini o'rgatishda elektron platformalar yaratish	71
<i>Jo'rayeva Matluba</i>	
Bo'lajak o'qituvchilar uchun raqamli ta'lim muhitini modellashtirish va uning samaradorlik omillari	74
<i>Komilova Z. X.</i>	
O'qituvchi kasbiy faoliyatida muloqot madaniyati	80
<i>M. Yu. Mahkamova</i>	
Psixologiya fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar va talabalarda tahliliy fikrlashni shakllantirish masalalari	86
<i>Madazizova Difuza Raxmatullayevna</i>	
Integrating Listening and Speaking Skills in ESP (English for Specific Purposes) Classes	90
<i>Madina Tilavova</i>	
Bolalarni maktabga tayyorlash jarayonida neyropedagogik yondashuvlar	94
<i>N. O. Saidova</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida radiologiya fanini o'qitishda raqamli texnologiyalarning metodologik roli	99
<i>Nazarova Gulchexra Shuxratdjonovna</i>	
Ijodkorlik tushunchasining mohiyati va uning ta'limdagi roli	103
<i>Ochilova Dilbar Isroilovna</i>	
Alaliyani boshqa nutqiy nuqsonlar bilan farqli xarakteristikasi	108
<i>Oripova Zilola</i>	
Ingliz tilini o'qitishda suggestopediya metodini joriy etishning samaradorligi	113
<i>Pulatova Sitora Abdurazzoq qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalari menejerlarining kasbiy-boshqaruv kompetentligi tushunchasi va uning tarkibiy qismlari	118
<i>Qarshiboyev Sharof Egamnazarovich</i>	
Koordinatsion qobiliyatlarni rivojlantirishning yosh badmintonchilar texnik-taktik tayyorgarligiga ta'siri	122
<i>Qurbanova Ilmira Alisher qizi</i>	

Blended Learning	125
Quvandikova Xadicha	
Fizika darslarida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish	129
Raxmanov Valijon Turdaliyevich, O'razaliyev Alijon Xasan o'g'li	
"Qurilish jarayonlari texnologiyasi" fanida loyihalash kompetentligining tarkibiy tuzilmasi va uni raqamli ta'limga moslashtirish	135
Raxmonova Nazokat Umaraliyevna	
Vitagen texnologiyalar asosida talabalar mediamentalitetini rivojlantirishda sun'iy intellekt (AI) dasturlaridan foydalanishning tahliliy modeli	140
Rustamova Nodira Rustamovna	
Talabalarda kooperativ ta'lim asosida motivatsiyani rivojlantirish usullari	145
Sitora Toshmatova	
STEAM yondashuvi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ kompetensiyani shakllantirishning zaruriyati	149
Tashibekova Munajat Xoshimovna	
Musiqqa ta'limining pedagogik asoslari va metodik tizimi	153
Toshpulatova Said Kuzibaevna	
Texnologiya fanini o'qitishda eng samarali metodlardan foydalanish	158
Turdiyeva Shahzoda Eshdavlat qizi	
Enhancing University Students' Self-Directed Learning Through Edtech Tools	161
Ulasheva Lobar	
Fanlararo loyiha ishlarini tashkil etish orqali o'quvchilarning dizayn fikrlash salohiyatini oshirish	164
Valiyeva Nargiza Athamboyevna	
Alohida ta'lim ehtiyojiga ega o'quvchilarning kasbiy faoliyatga tayyorlashning pedagogik-psixologik asoslari	169
Xakimova Sarvinov Sharifjon qizi	
Sun'iy intellekt asosida yaratilgan ta'lim platformalari: samaradorlik tahlili va pedagogik yondashuvlar	173
Xanbabayev Xakimjon Ikramovich, Erkinov Jasurbek Hasanjon o'g'li	
Tasavvufdagi "muhosaba" va "tafakkur" amallarining o'z-o'zini refleksiya metodlari sifatida qo'llanilishi	176
Xoshimov Nuriddin Mamadaliyevich	
Milliy sport va ommaviy o'yinlarning badiiy-estetik ahamiyati	182
Yaxyayeva Sojida Abdurahimovna	
Ota-ona mehrining bola psixologiyasiga ta'siri	185
Yulchiyeva Shohsanam Dilshod qizi	
Nutq rivojlanishi orqada qolgan bolalarda qo'llaniladigan innovatsion usullari samaradorligi	189
Ahmedova Nargiza Muzaffarovna	
Факторы, сдерживающие развитие науки в контексте требований к диссертационным работам	193
Зайналов Жахонгир Расулович, Нурмухамедов Аббос Мамадалиевич, Шадманов Камолиддин Кажакджанович, Самигова Нодира Хамидуллаевна	
Структура и стратегии развития предметных компетенций	197
Наимова Мафтунабону Файзулложоновна	
Психологическая консультация: современная практика, задачи и перспективы развития	203
Раупова Шохида Ахроровна	
Подготовка будущих педагогов к инклюзивному обучению детей с ограниченными возможностями здоровья: задачи и перспективы	207
Сайфутдинова Насиба Нурматовна	
Формирование иноязычной грамотности у курсантов военных вузов: социально-психологические факторы	211
Сулейманова Нилуфар Камиловна	
O'qituvchi shaxsiy kompetensiyasining mohiyati va pedagogik faoliyatdagi o'rni	214
Abdiraxmonova Guliston Muzaffar qizi	
Bolalarda axloqiy qadriyatlarni shakllantirish jarayonining milliy va umuminsoniy tamoyillari	218
Abdumutalipova Gulshodaxon Nurbek qizi	
Fuqarolik jamiyatida huquqiy madaniyat va uni rivojlantirish jarayonlari	221
Abdusalimova Shaxnoza Quduratullayevna	
Ta'lim menejmenti tizimida o'qituvchining nutq madaniyatini rivojlantirish strategiyalari	224
Abduxalilova Iroda Nozimxonovna	

O'zbekistonda yoshlarni ijtimoiy-pedagogik hamkorlikda tarbiyalashda "Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi"ning ustuvor vazifalari	229
Abirova Umida Nazarovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini inklyuziv ta'lim sharoitida differensiyalashtirilgan dars mashg'ulotlarini tashkil etishga o'rgatish (kompetentligini shakllantirish/rivojlantirish) usullari.....	232
Adhamova Diyora Sanjar qizi	
Musobaqa faoliyati samaradorligini oshirishda sambochilarning energiya sarfi va tiklanish mexanizmlari tahliliy	239
Tangriyev Abdukarim Tovashevich	
Aksiologik yondashuv asosida bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining harakat faolligini takomillashtirishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyati	244
Hafizov Shahriyor Shavkatovich	
Bo'lajak tarbiyachilarning transversal: tanqidiy va innovatsion fikrlash kompetensiyalari	248
Jaloliddinova Maftunaxon Mahmudjon qizi	
Axborotning gnoseologik mohiyati	256
Kamolova Munajatxon Jaloldinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish yo'llari	259
Mamatova Aziza Bo'riboyevna	
Akademik litseylarda kimyo fanini o'qitishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari	262
Maxamadiyev Sharofiddin Jumaboyevich	
Pedagogik oliy ta'limda talabalarning kasbiy ijtimoiylashuvini korporativ madaniyat asosida rivojlantirish metodikasi.....	267
Maxkamova Dilafruz Aliyevna	
Bo'lajak o'qituvchilar uchun xorijiy tillarni o'qitishda lingvomadaniy yondashuv	271
Normamatova Kamola Gulmamat qizi	
O'zbek tili izohli lug'atida iboralarning grammatik tavsifi (bosh komponentli iboralar misolida).....	274
S. Sh. Azamatova	
Oila instituti va gender tenglikni ta'minlashning ijtimoiy-huquqiy muammolari	277
Salayeva Aziza Muhammadmurot qizi	
Gender yondashuv asosida talaba-qizlarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning namunaviy mezonlari	282
Xolova Mohigul Shavkatovna	
Pedagogika yo'nalishi talabalari huquqiy savodxonligini rivojlantirish metodlarini takomillashtirish	287
Xudoyberganov Atham	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida leksik komponentlikni TRIZ texnologiyasi yordamida rivojlantirish	291
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Fayzullayeva Nazokat Uchqun qizi	
Цифровизация и трансформация образования как социально-педагогическое явление	295
Кадилова Наргиза Азаматовна	
Методика формирования креативного мышления у студентов-филологов на основе проблемно-ориентированных заданий (на материале английского языка)	298
Мамырбаева Дина	
Структура и стратегии развития предметных компетенций	304
Наимова Мафтунабону Файзулложоновна	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda morfologik kompetentlikni shakllantirish	308
Ganiyeva Shodiya Azizovna	
Модель "4+1+1" как ключевой механизм в системе практической подготовки учителей музыки.....	313
Мухитдинова Малохатхон Саиджабборовна	
Tarbiya fanini o'qish samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish	317
Nazarova Nasiba Abdullayevna	
Tarbiyachining kasbiy psixologik xususiyatlari.....	320
Shamshetova Anjim Karamaddinovna	
Boshlang'ich ta'limda tarbiya nazariyasi va metodologiyasi	323
Bo'ronova Iroda Bo'ronovna	
Yosh dzyudochi qizlarning mashg'ulotlar jarayonida jismoniy tayyorgarligini oshirish texnologiyalari	327
Matmurotova Iroda Baxtiyor qizi	
"Odob us-solihin" asarida yoritilgan axloqiy-didaktik g'oyalar va uning pedagogik mazmuni	332
A. N. Nusratov	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kasbiy kompetentligini takomillashtirishning metodik asoslari	336
Xolmatov Pardaboy Qoraboevich, Abdurasulova Dilnoza	

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari faoliyatida loyihalashtirishning o'rni	342
<i>Abdusattorova Go'zalxon Abdulxabib qizi</i>	
Tibbiyot va frazeologiya inson omilida	346
<i>Achilov Muzaffar Norquliyevich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida fazoviy tasavvurlarni rivojlantirishda matematikaning ahamiyati	349
<i>Mamasaidova Muhabbat Abdulalom qizi, Akbaraliyeva Marjona Xurshid qizi</i>	
Ekoestetik kompetensiyani shakllantirishning xorijiy va milliy tajribalar tahlili	354
<i>Alijonova Maftuna Maxamadjon qizi</i>	
Pedagogik jarayonda talabalarda qadriyatli munosabatlarni shakllantirish mexanizmlari	359
<i>Alikulova Muxayyo Sherovna</i>	
Ingliz ritsarlik romanlarining lingvopoetik tahlili	362
<i>Durdona Boychayeva, Aliyeva Elmira</i>	
Maktabgacha ta'limda estetik tarbiya berishning pedagogik asoslari	365
<i>Altibayeva Gulbaxor Majitovna</i>	
Kasbiy kompetensiya tushunchasining mazmuni mohiyati va tarkibiy tuzilmasi	369
<i>Axmadjonova Jasmina Jamshid qizi</i>	
Developing Writing Competence Among CEFR B1 and Ielts Learners Experiencing Difficulties in English Language Acquisition	374
<i>Ayturaev Majid Mavlankhanovich</i>	
Ta'lim jarayonida ijtimoiy intellektni rivojlantirishning milliy qadriyatlarga asoslangan modeli	378
<i>Azamov Umarxon Xayyoxonovich</i>	
Complications in Teaching Argumentative Speech to Students in Grades 8–9	383
<i>Buribayeva Aziza Ismatillaevna</i>	
Interfaol o'yinlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda ijtimoiy-emotsional ko'nikmalarni shakllantirishning pedagogik asoslari	386
<i>Buriyeva Aziza Nematovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida maktabgacha katta yoshdagi bolalarning ijodiy faolligini shakllantirish	390
<i>Davronova Sevinch</i>	
O'quvchilarda milliy va umummadaniy kompetensiyani rivojlantirishda maqollardan foydalanish bo'yicha manbaalar tahlili	394
<i>Boltayeva Barno, Eliboyeva Surayyo Abdukarim qizi</i>	
Social Roots and Psychological Consequences of Domestic Violence	399
<i>Dumarova Gulmira Kozimbekovna, Mamadaliyeva Gulmira, Sultonova Zulhayo</i>	
The Transversal-Methodical Competence of a Preschool Educator is the Foundation of Effective And Quality Education	402
<i>Ergasheva Barno Ziyaviddin kizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim-tarbiya berishning innovatsion yo'llari	406
<i>Erkinova Mehriniso Ro'ziboyevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini oshirish strategiyalari	411
<i>Eshonkulova Hilola Rajab qizi</i>	
Ta'lim jarayonida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqotning bilish faoliyatiga ta'siri	415
<i>Habibova Shyira Baxtiyorovna</i>	
Ruhiy rivojlanishi sustlashgan boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish buzilishlarini aniqlash va bartaraf etish	419
<i>Ikromova Sarvinov Siroj qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda riskologik kompetentlikni shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	424
<i>Jabborova Dilafruz Furqatovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda chet tili o'rganish jarayonida kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishning psixologik asoslari	428
<i>Jurayeva Sug'diyona Shamsiddin qizi</i>	
Transforming Education: The Impact of Emerging Technologies on Modern Pedagogical Practices	431
<i>Kadirova Ferangiz Himmatillo qizi</i>	
Salomatlik etikasi konsepsiyasi va pedagogik madaniyat – talabalar ma'naviyati va dunyoqarashini shakllantirishdagi roli	435
<i>Kamalova Yoqutxon Bahodirovna</i>	

Tarbiyachilarning kasbiy mahoratini takomillashtirish va pedagogik faoliyat samaradorligini oshirish omillari	439
<i>Kenjayeva Dildora Terkashevna</i>	
Maktab ta'lim tizimida innovatsiyalarning o'rni va ahamiyati	443
<i>Kistabayeva Gulchexra Djurakulovna</i>	
Kichik maktab yoshi davrida o'quv faoliyati va o'quv motivlarining shakllanishi	448
<i>Latifa Zarifovna Korayeva</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimining raqamlashtirilishi: xalqaro tajriba va istiqbollar	451
<i>Mahmudova Zulfiya Homidovna, Hoshimova Dilnoza Boymirzoevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini dizayn tafakkurga o'rgatishda STEAM yondashuvining didaktik imkoniyatlari	454
<i>Mamadaminova Munisa Maxmudjon qizi, Boboxonova Shodiyona Rustam qizi</i>	
Tabiatni asrash – kelajakni asrash: Buxoro misolida	459
<i>Mardonova Saodat Muzaffarovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda o'z-o'zini baholash kompetentligini shakllantirish va rivojlantirish	463
<i>Meyliyeva Nafosat Gulomovna</i>	
Sun'iy intellektning ta'limda kognitiv va metakognitiv jarayonlarga ta'siri	466
<i>Murodov Ulug'bek O'tkir o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'limda inklyuziv ta'limning tashkil etilishi	470
<i>Mustofoyeva Muhabbat Husniddin qizi</i>	
The Effectiveness of Art Therapy in Working With Children Experiencing Emotional Stress	473
<i>Nargiza Khayrullayevna Ortikova, Laziz Azizovich Normuratov</i>	
Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarining musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirish mexanizmlari	477
<i>Ortiqov Akmaljon Abdusalom o'g'li</i>	
CLIL metodining O'zbekiston ta'lim tizimida qo'llanilishi	481
<i>Qarshiyeva Sarvinoz Ural qizi</i>	
The Use of Mobile Apps to Build Vocabulary Proficiency	486
<i>Kosimov Sunnat Ravshan ugli</i>	
Yoshlar tafakkurini rivojlantirish va ma'naviyatini oshirishda tasviriy san'atning o'rni	490
<i>Quvonchbek Abduxamidov</i>	
Axborot texnologiyalari ta'sirida san'at tushunchasining o'zgarishi	494
<i>Rajabova Laylo O'tkir qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari	498
<i>Ramozonova Bahoroy Sadriddinovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyalarini shakllantirishda innovatsion yondashuvlarning pedagogik asoslari	501
<i>Yusufzoda Shabnami Yunus, Rashidova Saida Ravshonbek qizi</i>	
Axborot texnologiyalarini fizika darslarida qo'llash	506
<i>Raxmanov Valijon Turdaliyevich, O'razaliyev Alijon Xasan o'g'li</i>	
Axborot xavfsizligini o'qitishda sun'iy intellektidan foydalanish afzalliklari	510
<i>Raxmetova Lazzat</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarning psixologik xususiyatlarining o'ziga xosligi	513
<i>S. A. Mamatisayeva</i>	
Androgogik yondashuvning integrativ metodikasi	517
<i>Sattorova Shaxlo Axadovna</i>	
Gendered Language in Uzbek and English Media Discourse	520
<i>Sultonova Charos Iskandar kizi</i>	
Maktabga tayyorlov yoshdagi bolalarda ijtimoiy ekologik dunyoqarashni shakllantirishga ta'sir qiluvchi omillar	527
<i>Suyunova Matluba Abdusaidovna</i>	
Empatiya shifokor–pasiyent munosabatida: tibbiyot talabalarining psixologik tayyorgarligi	531
<i>Tajiboyeva Odinaxon Rustamjon qizi, Qurbonova Fotima Farhodjon qizi</i>	
Modern Approaches to Teaching Grammar	534
<i>Tuychiyev Azamat Farkhod ugli</i>	
The Importance of Psychological Preparation of Preschool Children for School Education	538
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	

Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagoglarning kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish	541
<i>Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi</i>	
Imkoniyati cheklangan va sog'lom bolalar faoliyatida universal ta'limning imkoniyati	544
<i>Xolmatova Sarvinoz Raxmatilla qizi</i>	
Kurashchilarning umumiy va maxsus sport tayyorgarliklari.....	548
<i>Xudoyberganov Javlonbek Soatboy o'g'li</i>	
Tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida ekologik kompetentlik tushunchalarini rivojlantirish bosqichlari.....	551
<i>Yarova Gulhayo Fazliddin qizi</i>	
Arxitektura va dizayn yo'nalishi bitiruvchilarini kasbga yo'naltirish vositasida axborot almashish jarayonlarini optimallashtirish metodikasini takomillashtirish.....	555
<i>Kuchimov M. K.</i>	
Yuqori sinf o'quvchilarining ma'naviy kompetentligini jadidlarning pedagogik qarashlari asosida shakllantirish metodikasi (Temurbeklar maktablari misolida)	559
<i>Quldashev Murodjon G'aniyevich</i>	
Лингвистическое исследование влияния социальных сетей на синтаксические изменения в языке современного поколения.....	562
<i>Шавилова Наталья Сергеевна</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchisining nutq madaniyati.....	566
<i>Islamova Dilfuza Dilshodovna, Gulimbayeva Barno</i>	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе "школа–маҳалла" в Узбекистане ...	570
<i>Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли</i>	
Mantiqiy masalalarni bajarishning metodik usullari	575
<i>Tosheva Yulduz</i>	
Bo'lajak ofitserlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda pedagogik-psixologik omillar (jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'linmalari misolida)	579
<i>Yarmatov Akbar Normurotovich</i>	
Yosh harbiy xizmatchi ofitserlarda muloqot madaniyatini samarali shakllantirish muammosining xorijiy tadqiqotlardagi talqini	582
<i>Matyakubov Elyor Rajapovich</i>	

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI TA'SIRIDA SAN'AT TUSHUNCHASINING O'ZGARISHI

Rajabova Laylo O'tkir qizi

Chirchiq davlat pedagogika universiteti,
"Tasviriy san'at va dizayn" kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada tasviriy san'at sohasiga axborot texnologiyalarining kirib kelishi, ularning ijodiy jarayon, ta'lim va madaniyat rivojiga ko'rsatgan ta'siri tahlil qilinadi. Shuningdek, raqamli san'at, 3D texnologiyalar, sun'iy intellekt va virtual reallik vositalarining zamonaviy tasviriy san'atdagi o'rni hamda imkoniyatlari yoritiladi. Tadqiqot san'at va texnologiya integratsiyasining yangi yo'nalishlarini aniqlashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: tasviriy san'at, axborot texnologiyalari, raqamli ijod, 3D modellash, sun'iy intellekt, virtual reallik, raqamli muzey.

Abstract: This article analyzes the impact of information technologies on the field of visual arts, focusing on their influence on the creative process, education, and cultural development. It also highlights the role and potential of digital art, 3D modeling technologies, artificial intelligence, and virtual reality tools in shaping contemporary artistic practices. The study aims to identify new directions in the integration of art and technology.

Key words: visual arts, information technologies, digital creativity, 3D modeling, artificial intelligence, virtual reality, digital museum.

Аннотация: В данной статье анализируется влияние внедрения информационных технологий в сферу изобразительного искусства, их воздействие на творческий процесс, образование и развитие культуры. Также рассматриваются роль и возможности цифрового искусства, технологий 3D-моделирования, искусственного интеллекта и средств виртуальной реальности в современном художественном пространстве. Исследование направлено на выявление новых направлений интеграции искусства и технологий.

Ключевые слова: изобразительное искусство, информационные технологии, цифровое творчество, 3D-моделирование, искусственный интеллект, виртуальная реальность, цифровой музей.

KIRISH

XXI asrda insoniyat hayotining barcha jabhalarida raqamli texnologiyalar jadal rivojlanmoqda. Axborot texnologiyalari endilikda nafaqat ilm-fan yoki ishlab chiqarish sohasida, balki madaniyat va san'atda ham muhim o'rin egallamoqda. Tasviriy san'at sohasida IT vositalarining qo'llanilishi ijodiy jarayonni samarali tashkil etish, o'quv jarayonini innovatsion asosda olib borish hamda san'at asarlarini keng jamoatchilikka taqdim etish imkonini bermiqda. XXI asrda raqamli texnologiyalar inson faoliyatining deyarli barcha sohalarida muhim o'rin egallamoqda. Bu jarayon san'at sohasidan ham chetda qolmadi. Bugungi kunda tasviriy san'at an'anaviy ifoda vositalaridan tashqari, raqamli platformalarda ham faol rivojlanmoqda. Rassomlar, dizaynerlar va san'atshunoslar yangi texnik vositalardan foydalanib, ijodiy jarayonni takomillashtirish, g'oyalarni tezkor va samarali amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'ldilar.

Raqamli texnologiyalar nafaqat san'at yaratish jarayonini o'zgartirdi, balki uni o'rganish, saqlash va targ'ib qilish tizimini ham yangilab berdi. Shu bois, tasviriy san'atda raqamli texnologiyalarning roli zamonaviy madaniyat taraqqiyotining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

J. Paul (2016-yil) o'zining Digital Art nomli asarida raqamli texnologiyalar san'atni "moddiylikdan mahrum etgan"ini ta'kidlaydi. Unga ko'ra, san'at asari endi fizik obyekt emas, balki kodlar va algoritmlar yig'indisidir. Shuningdek, Lev Manovich (2001-yil) The Language of New Media kitobida raqamli madaniyatni san'atning

yangi tili deb ataydi. U yangi media san'atni kompyuter algoritmlari asosida shakllanadigan dinamik jarayon sifatida talqin qiladi.

Internet san'atni global hodisaga aylantirdi. Nikolas Burio (2002-yil) "Relyatsion estetika" konsepsiyasida san'at endilikda tomoshabinning faol ishtirokida yuzaga kelishini ta'kidlaydi. Onlayn platformalar (Instagram, DeviantArt, NFT tarmoqlari) san'atni ommaviy, interaktiv va ochiq muhitga aylantirdi. Shu jihatdan, tomoshabin ham ijodkor maqomiga ega bo'la boshladi.

So'nggi yillarda AI (sun'iy intellekt) texnologiyalari san'atda yangi yo'nalish – generativ san'atni yaratdi. M. McCormack va J. Bird (2019-yil) o'z tadqiqotlarida AI algoritmlari orqali yaratilgan san'at asarlari inson ijodiylikini yangi nuqtai nazardan qayta talqin qilishini ko'rsatgan. AI yordamida yaratilgan tasvirlar, musiqalar va she'rlar "ijodkor kim?" degan savolni qayta muhokamaga olib keldi (Elgammal va boshq., 2020-yil).

VR (Virtual Reality) va AR (Augmented Reality) texnologiyalari yordamida yaratilgan san'at asarlari tomoshabinni ijodiy jarayonga to'liq singdiradi. Claire Bishop (2012-yil) o'zining Artificial Hells asarida bu jarayonni "immersiv estetika" deb ataydi. Bu yangi shakldagi san'atda muallif va tomoshabin o'rtasidagi chegaralar yo'qoladi.

Postmodern nazariya vakillari (Baudrillard, Lyotard, Deleuze) axborot jamiyatida san'at "simulyakrlarga" – ya'ni haqiqatning nusxalariga aylanib borayotganini ta'kidlaydilar. San'atning ma'no va mazmuni texnologik vositalar bilan uzviy bog'liq bo'lib, u tobora ma'lumot shakliga aylanmoqda. Bu esa san'atni idrok etishning yangi falsafasini shakllantirmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Falsafiy-metodologik asoslar san'atning mohiyati, estetik qadriyatlar, inson va texnologiya o'rtasidagi o'zaro munosabatni falsafiy jihatdan tahlil qilishga asoslanadi. Bunda texnologik taraqqiyot natijasida san'atning ma'naviy, estetik va g'oyaviy mazmunida yuz berayotgan o'zgarishlar dialektik yondashuv orqali o'rganiladi.

Madaniyatshunoslik yondashuvi axborot jamiyati sharoitida san'atning madaniy kontekstdagi o'rni, an'anaviy va raqamli madaniyat o'rtasidagi o'zaro ta'sir, yangi madaniy shakllarning (mediassan'at, raqamli san'at, generativ san'at va boshqalar) paydo bo'lishi tahlil qilinadi.

Tarixiy-komparativ tahlil metodi san'at tushunchasining tarixiy evolyutsiyasi, o'tgan davrlardagi an'anaviy san'at shakllari bilan hozirgi axborot texnologiyalari ta'sirida shakllanayotgan yangi san'at turlarining o'xshash va farqli jihatlari solishtirma tarzda o'rganiladi.

Kontent-tahlil metodi zamonaviy raqamli platformalarda (ijtimoiy tarmoqlar, onlayn galereyalar, NFT san'ati va boshqalar) joylashtirilgan san'at namunalari mazmuni, shakli va estetik xususiyatlari tahlil qilinadi.

Interdisiplinar yondashuv tadqiqot san'atshunoslik, estetika, falsafa, axborot texnologiyalari va kommunikatsiya nazariyalarining kesishgan nuqtasida olib boriladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda ma'lumotlar asosan ilmiy manbalar, elektron resurslar, raqamli san'at platformalari hamda san'at va texnologiya sohasiga oid ilmiy maqolalardan tahliliy usulda yig'ib olindi. Shuningdek, zamonaviy tasviriy san'atda axborot texnologiyalarining qo'llanilishi haqidagi amaliy misollar va onlayn platformalardagi (Google Arts & Culture, NFT tarmoqlari va boshqalar) kuzatuvlar asosiy manba sifatida xizmat qildi. Olingan ma'lumotlar kontent-tahlil, solishtirma va tizimli yondashuv asosida tahlil qilinib, raqamli texnologiyalar san'atdagi o'zgarishlarga ta'siri aniqlashtirildi. Natijalar sifat jihatdan tahlil qilinib, ilmiy manbalar bilan solishtirish orqali xulosalar chiqarildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Axborot texnologiyalarining tasviriy san'atga integratsiyasi ijodkorlik jarayonida yangi bosqichni boshlab berdi. An'anaviy bo'yoq, qalam va tuval o'rni raqamli planshetlar, grafik dasturlar va 3D-modellash tizimlari egallamoqda. Masalan, Adobe Photoshop, CorelDRAW, Procreate, Blender kabi dasturlar rassomlarga rang, yorug'lik, shakl va tuzilma bilan tajriba o'tkazish imkonini beradi. Bunday texnologiyalar san'at asarlarini raqamli formatda saqlash va tezkor tahrirlashni osonlashtiradi.

Raqamli texnologiyalar rassomlarga an'anaviy asboblardan – bo'yoq, qalam, tuval o'rniga grafik planshetlar, raqamli ruchkalar va maxsus dasturlar orqali asarlar yaratish imkonini berdi. Bugungi kunda Adobe Photoshop, Corel Painter, Procreate, Krita kabi dasturlar yordamida rassomlar murakkab kompozitsiyalarni yaratish, rang uyg'unligini tajriba qilish, tuzilma va yorug'lik bilan ishlash imkoniga ega.

Bu texnologiyalar san'at asarlarini:

- raqamli formatda yaratish va saqlashni osonlashtiradi;
- xatolarni tezkor tuzatish imkonini beradi;
- turli rang, faktura va uslublar bilan tajriba qilishni soddalashtiradi.

Shuningdek, sun'iy intellekt (AI) asosidagi dasturlar – Dall-E, Midjourney, Leonardo AI va boshqalar – rassomlarga g'oyalar yaratishda yordam bermoqda. Bunday tizimlar ijodkorni almashtirmaydi, balki ularning ilhom manbaiga aylanadi. Raqamli texnologiyalarning yana bir muhim yo'nalishi – 3D-modellash va raqamli haykaltaroshlikdir. Blender, ZBrush, Maya kabi dasturlar yordamida rassomlar uch o'lchamli obyektlar yaratish, ularni tahlil qilish va vizualizatsiya qilish imkoniga ega.

Bu texnologiyalar:

- arxitektura loyihalarini tasvirlash;
- o'yin va kino grafikasini yaratish;
- interaktiv san'at shakllarini ishlab chiqishda keng qo'llaniladi.

Natijada, tasviriy san'atning chegaralari kengayib, u raqamli muhitda yangi o'lchov va uslublarga ega bo'lmoqda. San'at ta'limida raqamli texnologiyalar o'qitish jarayonini soddalashtirib, talabalar uchun interaktiv o'rganish muhitini yaratadi. Virtual reallik (VR) va kengaytirilgan reallik (AR) texnologiyalari yordamida talabalar mashhur muzey va galereyalarda virtual sayohat qilish imkoniyati beriladi.

Masalan, Google Arts & Culture platformasi orqali dunyo san'ati durdonalarini onlayn tarzda o'rganish mumkin. Bundan tashqari, raqamli vositalar yordamida talabalar:

- eskizlar va loyihalarni tezkor tahlil qiladilar;
- rang, chiziqli va shakl bilan raqamli tajribalar o'tkazadilar;
- o'z ishlarini onlayn platformalarda namoyish etadilar.

Raqamli texnologiyalar san'at asarlarini raqamlashtirish orqali ularni kelajak avlodlar uchun saqlash imkonini beradi. 3D-skanerlash, yuqori aniqlikdagi raqamli suratga olish va onlayn arxivlar madaniy merosni qayta tiklashda muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, blokcheyn texnologiyasi yordamida san'at asarlari NFT (Non-Fungible Token) shaklida ro'yxatdan o'tkazilib, mualliflik huquqi kafolatlanmoqda. Bu esa san'atni global bozorda raqamli shaklda sotish va himoya qilish imkonini beradi.

Tasviriy san'atda raqamli texnologiyalarning roli kundan-kunga ortib bormoqda. Ular san'atkorlik faoliyatini qulaylashtirib, yangi ifoda uslublarini yaratmoqda. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar ta'lim, madaniyat va ijod sohaslarini birlashtiruvchi kuch sifatida xizmat qilmoqda. Kelajakda raqamli san'atning rivojlanishi san'atning global maydondagi o'rnini yanada mustahkamlab, yangi avlod rassomlari uchun keng imkoniyatlar yaratadi.

3D-texnologiyalar yordamida san'atkorlar murakkab shakllarni modellashtirish, ularni raqamli muhitda sinovdan o'tkazish hamda virtual ko'rgazmalar tashkil etish imkoniga ega. ZBrush, Maya, Blender dasturlari san'atni nafaqat vizual, balki interaktiv shaklda yaratish imkonini beradi. Ushbu texnologiyalar arxitektura, dizayn, kino va o'yin sanoatida keng qo'llanmoqda.

So'nggi yillarda texnologiyaning jadal rivojlanishi inson ijodkorligi va mashina intellekti o'rtasidagi chegaralarni tobora noaniq qilmoqda. Ayniqsa, sun'iy intellekt (SI) va generativ san'at tasviriy san'at sohasida yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Endi rassom faqat bo'yoq va cho'tkadan emas, balki algoritmlar va neyron tarmoqlardan ham foydalana oladi. Bu hodisa san'atning yangi yo'nalishi – "Generativ san'at" deb ataladigan oqimni shakllantirdi.

Afzalliklari:

- cheksiz ijodiy imkoniyatlar va yangi uslublar paydo bo'ladi;
- vaqt va resurslar tejraladi;
- san'atning demokratlashuvi – har kim o'z g'oyasini raqamli vositalar orqali ifodalay oladi;
- ilm-fan va san'at o'rtasida yangi hamkorliklar yuzaga keladi.

Muammolari:

- mualliflik va intellektual mulk masalalari noaniq;
- sun'iy intellektga tayangan ijodda inson hissi va emotsiyasi yetishmasligi mumkin;
- etika va plagiat muammolari;
- algoritmlarning tarafdashligi (bias) san'atdagi xilma-xillikka salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Sun'iy intellekt va generativ san'at tasviriy san'atning yangi davrini boshlab berdi. Bu davrda rassom va mashina o'zaro hamkorlikda yangi estetik shakllarni yaratmoqda. Shu bois, san'atning kelajagi inson va texnologiyaning uyg'un ijodida ko'rinmoqda. Inson o'zining g'oyasi va hissiyotini beradi, sun'iy intellekt esa uni cheksiz shakllarda ifodalashga yordam beradi. Kelajakda san'at nafaqat inson ijodining mahsuli, balki inson va mashina hamkorligining natijasi bo'lishi kutilmoqda.

Sun'iy intellekt (AI) san'at sohasida yangi yo'nalish – generativ san'atni vujudga keltirdi. AI algoritmlari yordamida rassomlar o'z g'oyalarini tezroq shakllantirib, turli uslub va kompozitsiyalarni sinab ko'rishlari mumkin. Masalan, DALL·E, Midjourney, Leonardo AI kabi tizimlar san'atkor uchun ilhom manbaiga aylanmoqda. Tasviriy san'at ta'limida axborot texnologiyalarining qo'llanilishi o'quvchilarni vizual fikrlashga, interaktiv o'rganishga undaydi. Virtual reallik (VR) va kengaytirilgan reallik (AR) vositalari yordamida talabalarga mashhur muzey va galereyalarda virtual sayohat qilish imkoniyati yaratilmoqda. Google Arts & Culture platformasi bunga yorqin misol bo'la oladi.

Raqamli texnologiyalar madaniy merosni saqlashda ham muhim rol o'ynaydi. San'at asarlarini 3D-skanerlash, raqamlashtirish va onlayn muzeylar orqali taqdim etish ularning uzoq muddatli saqlanishini ta'minlaydi. Bundan tashqari, blokcheyn texnologiyasi orqali san'at asarlari NFT shaklida raqamli mualliflik himoyasiga ega bo'ldi.

Tasviriy san'at sohasida axborot texnologiyalarining integratsiyasi zamonaviy san'at rivojiga katta turtki bermoqda. Raqamli texnologiyalar yordamida ijodkorlar o'z g'oyalarini yangi shaklda ifoda etish imkoniga ega bo'ldilar. Shu bilan birga, IT-texnologiyalar san'atni o'qitish, tahlil qilish va saqlash jarayonlarini ham tubdan o'zgartirdi. Kelajakda tasviriy san'at va raqamli texnologiyalar o'rtasidagi hamkorlik yanada chuqurlashib, yangi san'at yo'nalishlarining shakllanishiga zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. To'xtayev A. Raqamli texnologiyalar va san'atning zamonaviy yo'nalishlari. – Toshkent: O'zbekiston Milliy rassomlik va dizayn instituti, 2023-yil.
2. Bekmurodova N. Axborot texnologiyalari va madaniyat integratsiyasi. – "San'at va jamiyat" jurnali, №2, 2024-yil.
3. Google Arts & Culture. <https://artsandculture.google.com/>
4. Smith, J. Digital Art and AI Creativity. – London: Routledge, 2022-yil.
5. Mirsoatova, L. (2023-yil, dekabr). Pedagogik ta'lim innovatsion klasteri hamkorligi. In International scientific and practical conference on the topic: "Priority areas for ensuring the continuity of fine art education: problems and solutions" (Vol. 1, No. 01).
6. Мирсоатова, Л. Ў. (2023). Интеграция средств компьютерной графики в образовательные стандарты и курсы развития навыков самостоятельного обучения. Diversity Research: Journal of Analysis and Trends, 1(8), 72–76.
7. Султанов Х. Э., Бойназарова Н. Х., Бердиев Д. А., Мирсоатова Л. Ў., Маматкаримова М. Т. Кластер ҳамкорлигида ижодий фаолиятни ташкил этишнинг ўқувчилар маънавий-ахлоқий тарбиясидаги аҳамияти. "Yangi O'zbekistonda pedagogik ta'lim innovatsion klasterini rivojlantirish istiqbollari" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari, 2022-yil 20-may, 613–620-betlar.
8. Mirsoatova, L. (2022). Use of innovative methods in the development of students' creative abilities. Current Research Journal of Pedagogics, 3(01), 45–49.
9. Султанов, Х. Э., & Мирсоатова, Л. У. (2021). Механизм инновационной деятельности в сфере непрерывного образования. Academic Research in Educational Sciences, 2(5), 1240–1247.
10. Baymetov, B. B., & Misoatova, L. (2021). Development of creativity and imagination of schoolchildren in fine arts classes. Current Research Journal of Philological Sciences, 2(05), 55–61.
11. Baymetov, B., & Sharipjonov, M. (2021). Oliy pedagogik ta'limda talabalarga inson qiyofasini amaliy tasvirlash jarayonida ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish. Academic Research in Educational Sciences, 2(3), 1066–1070.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.